

ПОСТАНОВЛЕНИЕ

11.06.2021

п.г.т.Алексеевское

КАРАР

№ 225

**Татарстан Республикасы
Алексеевск муниципаль районының
«Биләр гомуми белем бирү мәктәбе»
Муниципаль бюджет гомуми белем бирү
учреждениесе Уставын раслау турында**

Муниципаль бюджет гомуми белем бирү учреждениесе Уставын «Россия Федерациясендә мәгариф турында» 2012 елның 29 декабрэндәге 273-ФЗ номерлы Федераль законның 108 маддәсендәге 5 өлешенә туры китерү максатларында һәм, Татарстан Республикасы Мәгариф һәм фән министрлыгының 2020 елның 28 декабрэндәге П 2165/20-Д-ГН номерлы Мәгариф өлкәсендә күзәтчелек һәм контроль Департаментының Татарстан Республикасы Алексеевск муниципаль районы башкарма комитетының муниципаль казна учреждениесендә хокук бозуларны бетерү турында күрсәтмәсен исәпкә алып,

каرار бирәм:

1. Татарстан Республикасы Алексеевск муниципаль районының «Биләр гомуми белем бирү мәктәбе» Муниципаль бюджет гомуми белем бирү учреждениесе Уставын яна редакциядә расларга (Кушымта).
2. «Татарстан Республикасы Алексеевск муниципаль районының «Биләр гомуми белем бирү мәктәбе» Муниципаль бюджет гомуми белем бирү учреждениесе Уставын раслау турында» Татарстан Республикасы Алексеевск муниципаль районы башкарма комитетының 2016 елның 1 ноябрэндәге 478 номерлы карарын үз көчен югалткан дип танырга.
3. Татарстан Республикасы Алексеевск муниципаль районының «Биләр гомуми белем бирү мәктәбе» Муниципаль бюджет гомуми белем бирү учреждениесе директоры А.А.Чугуровка Уставны гамәлдәге законнарда билгеләнгән тәртиптә дәүләт теркәвенә алырга.
4. Әлеге карарның үтәлешен контрольдә тотуны башкарма комитет житәкчесенәң социаль мәсьәләләр буенча урынбасары А.В.Симашевага йөкләргә.

Башкарма комитет житәкчесе

О.А.Гайнуллин

Татарстан Республикасы
Алексеевск муниципаль районы
башкарма комитетының
2021 елның 11 июнендәге
225 номерлы карары белән

РАСЛАНДЫ

Башкарма комитет җитәкчесе
_____ О.А.Гайнуллин

**Татарстан Республикасы Алексеевск муниципаль районының
«Биләр гомуми белем бирү мәктәбе» Муниципаль бюджет
гомуми белем бирү учреждениесе
УСТАВЫ**

1. Гомуми нигезлэмэлэр

1.1. Әлеге Устав Татарстан Республикасы Алексеевск муниципаль районының «Билэр гомуми белем бирү мәктәбе» Муниципаль бюджет гомуми белем бирү учреждениесе эшчәнлеген жайга сала (алга таба - Учреждение).

1.2. Учреждениене гамәлгә куючы - Татарстан Республикасының Алексеевск муниципаль районы муниципаль берәмлеге.

1.3. Учреждениенең тулы рәсми исеме рус телендә:

Муниципальное бюджетное общеобразовательное учреждение «Билярская средняя общеобразовательная школа» Алексеевского муниципального района Республики Татарстан.

Учреждениенең кыскартылган рәсми исеме рус телендә: МБОУ «Билярская СОШ».

Учреждениенең тулы рәсми исеме татар телендә: Татарстан Республикасы Алексеевск муниципаль районы «Билэр гомуми белем бирү мәктәбе» муниципаль бюджетлы гомуми белем учреждениесе

Учреждениенең кыскартылган рәсми исеме татар телендә: МБГБУ «Билэр утра мәктәбе» УГББМ.

1.4. Учреждение үз эшчәнлегенә төп максаты буларак табыш алынмаган һәм катнашучылар арасында алынган табышны бүлешми торган коммерцияле булмаган оешма булып тора.

1.5. Учреждение юридик зат булып тора, аерымланган мөлкәткә ия, мөстәкыйль баланслы, билгеләнгән тәртиптә кредит оешмаларында счетлар һәм Федераль казначылыкның территориаль органнарында, Татарстан Республикасының финанс органнарында шәхси счетлар ачарга хокуклы, үз исемненән шартнамәләр төзәргә, мөлкәти һәм мөлкәти булмаган шәхси хокуклар сатып алырга һәм гамәлгә ашырырга, бурычлар тотарга, судта дөгъвачы һәм жавап бирүче булырга мөмкин.

1.6. Учреждениенең үз исеме белән рус һәм татар телләрендә мөһер, штамп, бланклар, шулай ук билгеләнгән үрнәктәге башка мөһерләр һәм штамплары бар, товар билгесе, фирма исеме, эмблемасы һәм башка реквизитлары булырга мөмкин.

1.7. Учреждение эшчәнлек вакытын чикләмичә төзелгән.

1.8. Оештыру-хокук формасы: муниципаль учреждение.

1.9. Учреждение тибы: бюджет.

1.10. Белем бирү оешмасының төре: гомуми белем бирү учреждениесе.

1.11. Учреждениенең урнашкан урыны: Татарстан Республикасы Алексеевск районы Билэр авылы.

1.12. Юридик зат адресы: 422920, Татарстан Республикасы, Алексеевск районы, Билэр ав., Ленин ур., 2 й.

1.13. Белем бирү эшчәнлегенә түбәндәге адрес буенча башкарыла: 422920, Татарстан Республикасы, Алексеевск районы, Билэр ав., Ленин ур., 2 й.

1.14. Филиаллар һәм вәкиллекләр оешмасына ия түгел.

1.15. Учреждение гамәлгә куючысы функцияләрен һәм вәкаләтләрен Татарстан Республикасы Алексеевск муниципаль районы башкарма комитеты башкара, аның исемненән Татарстан Республикасы Алексеевск муниципаль районы башкарма комитеты житәкчесе чыгыш ясый (алга таба - Гамәлгә куючы).

1.16. Мөлкәт милекчесе функцияләрен һәм вәкаләтләрен Татарстан Республикасы Алексеевск муниципаль районының мөлкәти һәм жир мөнәсәбәтләре палатасы гамәлгә ашыра (алга таба - Милекче).

1.17. «Татарстан Республикасы Алексеевск муниципаль районы мәгариф бүлеге» МКУ карамагындагы учреждениесе (алга таба - Мәгариф бүлеге).

1.18. Күрсәтелгән органнарның вәкаләтләрен аеру Татарстан Республикасы Алексеевск муниципаль районы башкарма комитетының норматив хокукый акты нигезендә гамәлгә ашырыла.

1.19. Учреждение Россия Федерациясе законнарында каралган мәгариф өлкәсендәге вәкаләтләренә гамәлгә ашыруны тәмин итү өчен эшләр башкару, муниципаль хезмәтләр күрсәтү өчен булдырылган.

1.20. Учреждение Россия Федерациясе гражданнына һәркем өчен мөмкин булган һәм түләүсез гомуми белем алуга хокукны гамәлгә ашыру өчен булдырылган.

1.21. Учреждениедә сәяси партияләренң, иҗтимагый-сәяси һәм дини хәрәкәтләренң һәм оешмаларның (берләшмәләренң) оештыру структураларын булдыру һәм аларның эшчәнлегә рөхсәт ителми.

1.22. Укучылар инициативасы белән Учреждениедә балалар иҗтимагый берләшмәләре төзелергә мөмкин.

2. Учреждениенең максатлары, предметы һәм эшчәнлек төрләре

2.1. Учреждение үз эшчәнлеген федераль законнар, башка норматив хокукый актлар, муниципаль хокукый актлар һәм әлеге Устав нигезендә билгеләнгән эшчәнлек предметы һәм максатлары нигезендә гамәлгә ашыра.

2.2. Учреждение эшчәнлегенң предметы булып кеше, гаилә, җәмгыять һәм дәүләт мәнфәгатьләрендә һәркем өчен мөмкин булган һәм түләүсез башлангыч гомуми, төп гомуми һәм урта гомуми белем алуга Россия Федерациясе гражданнының конституциячел хокукларын гамәлгә ашыру; сәламәтлекне саклауны һәм ныгытуны тәмин итү һәм шәхеснең һәрьяклап үсеше өчен уңай шартлар тудыру, шул исәптән укучыларның үзлегеннән белем алуга һәм өстәмә белем алуга ихтыяжын канәгатьләндерү мөмкинлеге; ял итүне тәмин итү, мәдәни, спорт һәм башка эшчәнлек өчен шартлар тудыру тора.

2.3. Учреждение эшчәнлегенң төп максаты мәктәпкәчә белем бирүнең, башлангыч гомуми, төп гомуми һәм урта гомуми белем бирүнең төп белем бирү программалары буенча белем бирү эшчәнлеген гамәлгә ашыру; балаларны карау һәм тәрбияләү эшчәнлеге.

2.4. Учреждение эшчәнлекләренң төп максаты булмаган түбәндәге белем бирү программалары буенча белем бирү эшчәнлеген гамәлгә ашырырга хокуклы: өстәмә гомуми белем бирү программалары, һөнәри белем бирү программалары (лицензия булганда).

2.5. Учреждение әлеге Уставта каралган төп эшчәнлек төрләре нигезендә муниципаль бирем үти, ул Учредитель тарафыннан төзелә һәм раслана. Учреждение муниципаль биремне үтәүдән баш тартырга хокуклы түгел.

2.6. Муниципаль биремне үтәү өчен, шулай ук ул булдырылган максатларга

ирешү өчен, Учреждение эшчәнлекнең төп төрләрен гамәлгә ашыра:

- 1) башлангыч гомуми белем бирүнең төп гомуми белем бирү программасын гамәлгә ашыру;
- 2) төп гомуми белем бирү программасын гамәлгә ашыру;
- 3) урта гомуми белем бирүнең төп гомуми белем бирү программасын гамәлгә ашыру;
- 4) гамәлдәге законнарда каралган очракларда укучылар өчен өйдә белем бирүне оештыру;
- 5) башлангыч гомуми белем бирүнең жайлаштырылган төп гомуми белем бирү программасын гамәлгә ашыру;
- 6) төп гомуми белем бирүнең жайлаштырылган төп гомуми белем бирү программасын гамәлгә ашыру;
- 7) урта гомуми белем бирүнең жайлаштырылган төп гомуми белем бирү программасын гамәлгә ашыру;
- 8) өстәмә гомуми белем бирү программаларын гамәлгә ашыру (лицензия булганда);
- 9) балаларны карау һәм тәрбияләүне гамәлгә ашыру;
- 10) экстерннар өчен арадаш аттестация оештыру һәм уздыру;
- 11) укучыларны тукландыруны оештыру буенча хезмәт күрсәтүләр;
- 12) индивидуаль уку планы буенча уку, шул исәптән тизләтелгән уку; өйрәнелә торган белем бирү программасы чикләрендә Учреждениенең локаль норматив акты белән билгеләнгән тәртиптә;
- 13) дәүләт йомгаклау аттестациясен уңышлы үткән затларга белем бирү турында документлар, түбәндәге дәрәжәдәге гомуми белем алуны раслый торган документлар: төп гомуми белем (төп гомуми белем турында аттестат белән раслана); урта гомуми белем (урта гомуми белем турында аттестат белән раслана);
- 14) урта гомуми белем бирү программаларын үзләштерүне тәмамлаган, дәүләт йомгаклау аттестациясен уңышлы узган һәм уку планы нигезендә өйрәнелгән барлык фәннәр буенча да «бишле» билгесенә ия булган затларга «Укуда асырым уңышлар өчен» медален тапшыру.

2.7. Учреждение үзенә милек хокукында яки башка закон нигезендә беркетелгән мөлкәтне файдаланып, эшчәнлекнең башка (белем булмаган) төрләрен гамәлгә ашырырга хокуклы:

- 1) театраль тамашалар, концертлар һәм башка сәхнә чыгышларын оештыру һәм кую эшчәнлегенә;
- 2) физкультура-савыктыру эшчәнлегенә (спорт чараларын, спорт бәйрәмнәрен, спорт ярышларын һәм турнирларны оештыру һәм уздыру);
- 3) педагогика, гомуми һәм яшь психологиясе, гаилә һәм тәрбия психологиясе, һөнәри ориентация һәм гомуми белем алу мәсьәләләре буенча укучыларның ата-аналарына (законлы вәкилләренә) консультация хезмәте күрсәтү;
- 4) тиешле белем бирү программаларында һәм дәүләт белем бирү стандартларында каралмаган махсус курслар һәм дисциплиналар циклырын уку;
  - 5) уку-тәжрибә участогы һәм уку-житештерү остаханәләре хезмәтләре;
  - 6) педагогик хезмәткәрләр, житәкче һәм башка категория хезмәткәрләр өчен методик чаралар оештыру һәм үткөрү (конкурслар, мастер-класслар, семинарлар,

кинәшмәләр, конференцияләр, жылышылар, фестивальләр, түгәрәк өстәлләр һ.б.);

7) каникуллар чорында укучыларның ялын һәм сәламәтләнדרүен оештыру;

8) төп гомуми белем бирү программаларын үзләштерүдә кыенлыклар кичерүче, ата-аналар (законлы вәкилләр) гарызнамәләре буенча үз үсешендә һәм социаль адаптациясендә укучыларга психологик-педагогик, медицина һәм социаль ярдәм күрсәтү буенча хезмәт күрсәтүләр;

9) балаларны карау һәм тәрбияләү хезмәтләре;

10) физкультура-савыктыру хезмәтләре күрсәтү;

11) төрле юнәлештәге клубларда, студияләрдә, түгәрәкләрдә дәресләр оештыру;

12) мәктәпкәчә яшьтәге балалар белән балаларны мәктәп тормышы шартларына яраклаштыру, I сыйныфка керүгә әзерлек буенча дәресләр оештыру;

13) чаралар, конкурслар, фестивальләр оештыру һәм уздыру;

14) фәнни продукция, интеллектуаль милек объектларын булдыру һәм тапшыру;

15) грантларны да кертеп, конкурс нигезендә фәнни-тикшеренү эшләрен башкару;

16) китапханә хезмәтләре күрсәтү, спорт корылмалары, исәпләү техникасы, оештыру техникасы;

17) Интернеттан файдалану буенча хезмәт күрсәтүләр;

18) фәнни һәм ижади, консультация, мәгърифәтчелек эшчәнлегә;

19) гражданнарның сәламәтлеген саклау өлкәсендәге эшчәнлек;

20) учреждение укучылары һәм хезмәткәрләре өчен экскурсияләр оештыру;

21) педагог-психолог, педагог - логопедның индивидуаль консультацияләре;

22) баланың психик һәм сөйләм үсешен коррекцияләү буенча индивидуаль дәресләр;

23) балаларның психик һәм сөйләм үсешен коррекцияләү буенча төркем дәресләре;

24) балаларның ялын оештыру;

25) Учреждение милкендәге күчемсез мөлкәтне арендага бирү;

26) нәшрият эшчәнлегә;

27) фотога һәм видеога төшерү өлкәсендәге эшчәнлек.

2.8. Учреждение фәнни һәм (яисә) ижади эшчәнлек алып барырга хокуклы.

2.9. Мәгарифнең эчтәлегә Учреждениядә гамәлгә ашырыла торган гомуми белем бирү программалары белән билгеләнә.

Учреждение белем бирү программаларының түбәндәге төрләрен гамәлгә ашыра:

- төп гомуми белем бирү программалары;

- өстәмә гомуми белем бирү программалары.

2.10. Учреждение гомуми белем бирүнең түбәндәге дәрәжәләре нигезендә белем бирү эшчәнлеген гамәлгә ашыра.

Башлангыч гомуми белем. Әлегә дәрәжәдә федераль дәүләт белем бирү стандартлары нигезендә башлангыч гомуми белем бирү программасы гамәлгә ашырыла.

Төп гомуми белем. Әлегә дәрәжәдә федераль дәүләт белем бирү стандартлары

нигезендә төп гомуми белем бирү программасы гамәлгә ашырыла.

Урта гомуми белем. Әлеге дәрәжәдә федераль дәүләт белем бирү стандартлары нигезендә урта гомуми белем бирү программасы гамәлгә ашырыла.

2.11. Учреждение түбәндәге юнәлешләр буенча өстәмә белем бирә:

- техник;
- табиғый-фәнни;
- физкультура-спорт;
- сәнгатьчә;
- туристик-туган якны өйрәнүчә;
- социаль-гуманитар.

3. Учреждение һәм мөлкәт эшчәнлеген мөлкәт һәм финанс белән тәмин итү

3.1. Учреждение мөлкәтен формалаштыру чыганаclarы түбәндәгеләрдән гыйбарәт: гамәлгә куючы законда билгеләнгән тәртиптә тапшырган мөлкәт, акча чаралары, керем китерә торган эшчәнлектән кергән керемнәр, акчалата һәм мөлкәти формага түләүсез керемнәр, шулай ук Россия Федерациясе законнары нигезендә башка чыганаclar.

3.2. Мөлкәт объектлары (биналар, корылмалар, автомобильләр, жиһазлар һәм башкалар) Гамәлгә куючы тарафыннан оператив идарә итү хокукында Учреждениегә беркетелә.

3.3. Муниципаль биремне үтәү өчен Учреждениегә кирәкле жир кишәрлеге ана даими (вакыты чикләnmәгән) файдалану хокукында бирелә.

3.4. Учреждение гамәлгә куючының һәм мөлкәт милекчесенең ризалыгынан башка күчәмсез мөлкәт һәм ана беркетелгән яисә үзенә бүлеп бирелгән мөлкәт хисабына сатып алынган аеруча кыйммәтле күчәмле мөлкәт белән эш итәргә хокуксыз.

3.5. Аеруча кыйммәтле күчәмле мөлкәт дигәндә күчәмле мөлкәт аңлашыла, аннан башка үзенең устав эшчәнлеге Учреждениесе тарафыннан тормышка ашырылу шактый кыен булачак.

3.6. Мөлкәтне аеруча кыйммәтле күчәмле мөлкәт категориясенә кертү турындагы карар күрсәтелгән мөлкәтне Учреждениегә беркетү турында яисә күрсәтелгән мөлкәтне сатып алуга акчалар бүлеп бирү хакында карар кабул итү белән бер үк вакытта кабул ителә.

3.7. Учреждение үзенә беркетелгән милекне һәм үзенә Учредитель бүлеп биргән акчага сатып алынган мөлкәтне әлеге Уставта күрсәтелгән максатларны һәм эшчәнлек төрләрен гамәлгә ашыру өчен генә файдалана.

3.8. Мөлкәт белән оператив идарә итүне гамәлгә ашырганда Учреждение түбәндәгеләргә бурычлы:

- мөлкәтне нәтижәле файдалану;
- устав максатларында мөлкәтнең сакланышын һәм алардан файдалануын тәмин итәргә;
- мөлкәтнең техник торышын начарайтуга юл куймаска (мөлкәтнең норматив тузуына бәйле рәвештә начарлануға кагылмый);
- мөлкәткә агымдагы ремонт ясарга.

3.9. Учреждениене финанс белән тәмин итү расланган муниципаль бирем нигезендә субсидиялар рәвешендә Татарстан Республикасы норматив хокукый актлары һәм гамәлгә куючы тарафыннан раслана торган нормативлар нигезендә гамәлгә ашырыла.

3.10. Муниципаль биремне үтәүне финанс белән тәмин итү, Учредитель тарафыннан Учреждениегә беркетелгән яисә сатып алынган күчемсез мөлкәтне һәм аеруча кыйммәтле күчемле мөлкәтне тотуга чыгымнарны исәпкә алып, мондый мөлкәтне сатып алуга Учредитель тарафыннан үзенә бүлеп бирелгән акчалар, салымнар түләүгә чыгымнар исәбеннән, тиешле мөлкәт, шул исәптән жир кишәрлекләре таныла торган салым салу объектлары буларак гамәлгә ашырыла.

3.11. Муниципаль биремне үтәүгә бирелгән финанс белән тәмин итү күләме аны үтәү срогы дәвамында бары тик муниципаль биремне тиешле дәрәжәдә үзгәрткәндә генә кими.

3.12. Учреждение муниципаль бурычтан тыш эшләрне башкарырга, физик һәм юридик затлар өчен түләүле һәм бер үк төрле шартларда бертөрле хезмәт күрсәткән өчен әлеге Уставта күрсәтелгән эшчәнлек төрләре буенча хезмәтләр күрсәтергә хокуклы (алга таба - түләүле хезмәтләр).

3.13. Түләүле хезмәтләрне оештыру һәм күрсәтү тәртибе Учреждениенен локаль норматив акты белән билгеләнә. Түләүле хезмәтләр күрсәткән өчен түләүне билгеләү тәртибен Учредитель билгели.

3.14. Учреждение устав эшчәнлеген гамәлгә ашыру өчен Россия Федерациясе законнарында билгеләнгән тәртиптә өстәмә финанс һәм матди чаралар жәлеп итәргә хокуклы:

- өстәмә түләүле мәгариф хезмәтләре күрсәткән өчен алынган физик затлар, предприятиеләр, учреждениеләр, оешмалар акчалары;
- физик һәм юридик затларның ирекле иганәләре;
- физик һәм юридик затларның максатчан кертемнәре;
- продукцияне һәм хезмәт күрсәтүләренә сатудан алынган керем, шулай ук табыш китерә торган башка керемнән, рөхсәт ителгән эшчәнлектән;
- Россия Федерациясе законнары нигезендә башка чыганақлардан акчалар.

3.15. Өстәмә финанс чаралары мәгариф процессын тәмин итү, үстерү һәм камилләштерү ихтыяжларына Учреждение тарафыннан файдаланыла. Учреждение тарафыннан өстәмә акчалар жәлеп итү Учреждение эшчәнлеген финанс белән тәмин итүнең нормативларын һәм (яисә) абсолют күләмнәрен бюджет акчалары исәбеннән киметүгә китерми.

3.16. Учреждениегә бирелә торган түләүле өстәмә белем бирү һәм башка хезмәт күрсәтүләрдән керем белем бирү процессын тәмин итү, үстерү һәм камилләштерү ихтыяжларына Учреждение тарафыннан файдаланыла.

3.17. Өстәмә финанс чараларын жәлеп итү Учреждение эшчәнлеген финанс белән тәмин итүнең нормативларын һәм (яисә) абсолют күләмнәрен бюджет акчалары исәбеннән киметүгә китерми.

3.18. Учреждение муниципаль контрактлар төзү юлы белән тиешле финанс елына бүлеп бирелгән бюджет ассигнованиеләре чикләрендә бюджет акчалары исәбеннән товарлар, эшләр һәм хезмәт күрсәтүләр китерүгә заказчы булырга хокуклы.

4. Эшчэнлекне оештыру һәм Учреждение белән идарә итү

4.1. Учреждение федераль һәм республика дәрәжәсендәге норматив хокукый актлар һәм әлеге Устав нигезендә гамәлгә ашырыла һәм бердәм житәкчелек һәм коллегияльлек принципларын берләштерү нигезендә төзелә.

4.2. Идарә органнарының структурасы, аларны формалаштыру тәртибе, вәкаләтләр һәм компетенциясе Учреждение тарафыннан карарлар кабул итү һәм Учреждение исеменнән чыгыш ясау тәртибе Идарә органнары эшчәнлеген регламентлаштыручы Россия Федерациясе законнары, әлеге Устав һәм локаль норматив актлар белән билгеләнә.

4.3. Учреждениенен бердәм башкарма органы - Учреждение эшчәнлегенә агымдагы житәкчелек итүче директор.

4.4. Учреждение директоры үз вазыйфасына билгеләнә һәм «Алексеевск муниципаль районы мәгариф бүлегә» МКУ башлыгы боерыгы белән мәгариф өлкәсендә вәкаләтләр бүлешү һәм мәгариф оешмасы житәкчесе вазыйфасына билгеләү тәртибе нигезендә үз вазыйфасыннан азат ителә.

4.5. Директорның вәкаләтләре чоры хезмәт килешүе белән билгеләнә.

4.6. Мәгариф, фән, административ, финанс-икътисадый эшчәнлекне гамәлгә ашыру өчен Учреждение директоры боерыклар чыгара.

4.7. Учреждение директоры үз эшчәнлеген гамәлгә ашыра

4.8. Учредитель тарафыннан расланган вазыйфаи инструкция.

4.9. Директор үз вәкаләтләренен бер өлешен урынбасарларга, шул исәптән үзе булмаганда вакытлыча тапшырырга хокуклы.

4.10. Учреждение директоры ышанычнамәсез Учреждение исеменнән эш итә, шул исәптән аның мәнфәгатләрен дәүләт һәм муниципаль органнарда, суд системасы органнарында якый, аның исеменнән алыш-бирешләр кыла.

4.11. Директор компетенциясенә керә:

- түбәндәге раслау:

- 1) Учреждениенен локаль норматив, боерык актлары;
- 2) финанс һәм матди чаралар керү һәм аларны тоту турында еллык хисап;
- 3) үз-үзенә тикшерү нәтижәләре турында хисап;
- 4) Учреждениенен штат расписаниесе һәм тарификация исемлекләре;
- 5) Учреждениенен белем бирү программалары;
- 6) Учреждениене үстерү программасын гамәлгә куючы белән килештереп;
- 7) дәрәслекләр исемлеге дәүләт аккредитациясе булган башлангыч гомуми, төп гомуми, урта гомуми белем бирү программаларын гамәлгә ашыручы оешмалар тарафыннан файдалануга кертелгән дәрәслекләренен расланган федераль исемлеге нигезендә, шулай ук күрсәтелгән белем бирү программаларын гамәлгә ашырганда мондый оешмалар тарафыннан файдалануга кертелгән уку пособиеләре;
- 8) Учреждениенен укуы планы;
- 9) Учреждениенен календарь уку графигы;
- 10) дәрәстән тыш эшчәнлекнең уку предметлары һәм курслары буенча эшче программалары;
- 11) агымдагы контрольне гамәлгә ашыру һәм арадаш аттестация узу графигы;
- 12) Укучыларны бүләкләү өчен укуы, физкультура, спорт, ижтимагый,

фәнни, фәнни-техник, ижади, эксперименталь һәм инновацион эшчәнлектәге уңышлары өчен төркөмнәр һәм бүләкләү шартлары нигезендә исемлекләр;

13) Учреждение эше планнары.

- хезмәткәрләргә эшкә кабул итү; алар белән эш шартнамәләрен төзү һәм өзү;

- вазыйфай бурычларны бүлү;

- хезмәткәрләргә өстәмә һөнәри белем бирү шартларын булдыру һәм оештыру; хезмәткәрләргә өстәмә һөнәри белем бирү;

- укучыларны укутуга кабул итү;

- әлеге Устав һәм федераль һәм региональ законнар норматив хокукий актлары таләпләре нигезендә белем бирү һәм башка эшчәнлекне гамәлгә ашыруны оештыру;

- Учреждение мәгариф мөнәсәбәтләрендә катнашучыларның хокукларын үтәү;

- локаль норматив, боерык бирү актларын әзерләүне, карауны, кабул итүне оештыру;

- Учреждение хезмәткәрләренә эш режимын оештыру һәм Учреждение эше режимын үтәүне тикшереп торү;

- Учреждение идарәсенә коллегияль органнары карарларын үтәүне туктатып торү яисә аларны законнарга, әлеге Уставка һәм Учреждениегә башка локаль норматив актларына каршы килә торган карарларга вето салу хокукы;

- граждандык-хокук килешүләре, контрактлар төзү;

- ышанычнамәләр бирү;

- Учреждение мөлкәте белән эш итү хокукын гамәлдәге законнарда һәм әлеге Уставта билгеләнгән чикләрдә гамәлгә ашыру;

- Учреждение идарәсенә коллегияль органнарының әлеге Устав һәм локаль норматив актлар белән билгеләнгән аерым компетенциясен тәшкил итмәгән башка мәсьәләләргә хәл итү.

4.11. Директорга башка житәкче вазыйфалар (педагогик эшчәнлектән тыш) белән Учреждение эчендә яки тышында берләштерергә рөхсәт ителми.

4.12. Директор үзенә йөкләнгән вазыйфаларны (шәхси, матди) үтәмәгән яисә тиешенчә үтәмәгән өчен гамәлдәге законнар һәм хезмәт шартнамәсе нигезендә жаваплы була.

4.13. Идарәгә коллегияль органнары түбәндәгеләр:

- Учреждение хезмәткәрләренә гомуми жылышы;

- Педагогик совет.

4.14. Белем бирү оешмасы белән идарә итү мәсьәләләргә буенча һәм белем бирү оешмасы тарафыннан аларның хокукларына һәм законлы мәнфәгатьләренә кагыла торган локаль норматив актлар кабул иткәндә балигъ булмаган укучыларның, ата-аналарның (законлы вәкилләренә) һәм педагогик хезмәткәрләренә фикерләрен исәпкә алу максатларында, Учреждениедә укучы һәм балигъ булмаган укучыларның, ата-аналарның (законлы вәкилләренә) инициативасы буенча Учреждениедә төзелә һәм эшли:

1) Укучылар советы;

2) Балигъ булмаган укучыларның ата-аналары (законлы вәкилләргә) советы - Ата-аналар комитеты;

3) Учреждение хезмәткәрләргә һөнәри берлеге.

4.15. Учреждениядә мәжбүри булган: күзәтү советы, попечительләр советы кебек мәжбүри булмаган идарәнең коллегияль органнарын формалаштырырга мөмкин. Компетенция, структура, формалаштыру, эшчәнлек тәртибе, вәкаләтләр чоры Учреждениенең локаль норматив акты белән жайга салына.

4.16. Учреждениядә киңәшү һәм киңәш бирү вәкаләтләре булган коллегияль идарә органнары: методик совет, методик берләшмә, директор каршындагы киңәшмә төзелергә мөмкин. Компетенция, структура, формалаштыру, эшчәнлек тәртибе, вәкаләтләр чоры Учреждениенең локаль норматив акты белән жайга салына.

4.17. Учреждение хезмәткәрләренең гомуми жыелышы - идарәнең коллегияль органы (алга таба - Гомуми жыелыш).

4.18. Гомуми жыелыш составына хезмәткәрләр керә, алар өчен Учреждение хезмәт шартнамәләре нигезендә төп эш урыны булып тора. Хезмәткәрләрнең гомуми жыелышы идарәнең даими эшләүче органы булып тора һәм вакытсыз гамәлдә була.

4.19. Гомуми жыелыш эшендә катнашу аның эгъзалары тарафыннан ижтимагый башлангычларда - түләүсез гамәлгә ашырыла.

4.20. Гомуми жыелыш рәисе - Учреждение директоры (Учреждение директоры вазыйфаларын башкаручы зат). Житәкченең вәкаләтләре вазыйфага билгеләнү датасыннан башлана һәм Учреждение директоры вазыйфасыннан азат итү датасы туктатыла.

4.21. Гомуми жыелыш кирәк булган саен жыела, ләкин календарь елга ике тапкырдан да ким түгел. Гомуми жыелыш рәис, педагогия советы инициативасы буенча, гомуми жыелышның кимендә дүрттән бере инициативасы белән жыелырга мөмкин.

4.22. Гомуми жыелыш, әгәр анда Гомуми жыелышның исемлек составыннан кимендә 2/3 катнашсалар, хокуклы була. Карарлар кабул итү гомуми жыелышта катнашучы эгъзаларының гади күпчелек тавышы белән ачык тавыш бирү юлы белән гамәлгә ашырыла. Тавышлар тигез булганда, гомуми жыелыш рәисе тавышы хәлиткеч булып тора.

4.23. Гомуми жыелыш карары читтән торып тавыш бирүне уздыру юлы белән Гомуми жыелыш утырышын уздырмыйча (сораштыру юлы белән) кабул ителергә мөмкин. Мондый тавыш бирү документлар алмашу юлы белән тапшырыла торган һәм кабул ителә торган хәбәрнең аутентивлыгын һәм аларның документаль раславын тәмин итүче теләсә кайсы элементә төре ярдәмендә үткәрелергә мөмкин.

4.24. Гомуми жыелыш компетенциясенә караган мәсьәләләр буенча һәр хезмәткәр бер тавыш хокукына ия. Гомуми жыелыш утырышында хезмәткәр булмаганда, тавыш бирү хокукы башка затларга тапшырыла алмый.

4.25. Гомуми жыелыш утырышы һәм аның карарлары беркетмәләр белән рәсмиләштерелә. Протоколлар Учреждениядә даими саклана.

4.26. Учреждение хезмәткәрләренең гомуми жыелышы:

1) Учреждениенең күмәк шартнамәсен һәм ана үзгәрешләр кабул итә, эчке хезмәт тәртибе кагыйдәләрен;

2) учреждение хезмәткәрләре белән хезмәт мөнәсәбәтләрен жайга сала торган локаль норматив актлар кабул итә;

3) социаль яклау мәсьәләләрен карый һәм учреждение хезмәткәрләренә социаль ярдәм турында карар кабул итә;

4) Учреждение хезмәткәрләренә коллектив таләпләрен чыгара һәм коллектив хезмәт бәхәсен хәл итүдә катнашу өчен вәкаләтле вәкилләрне сайлый;

5) хезмәткә түләү һәм хезмәткәрләренә кызыксындыру турында локаль норматив актларга керүче хезмәткәрләренә критерийларын һәм нәтижәләгә күрсәткечләрен билгели;

6) Учреждение комиссиясендә хезмәткәрләр вәкилләрен сайлый;

7) Учреждениядә хезмәт дисциплинасының торышы мәсьәләләре турында фикер алыша, аны ныгыту буенча тәкъдимнәр бирә;

8) тармак, ведомство бүләкләре белән бүләкләү өчен хезмәткәрләренә күрсәтү һәм аларга мактаулы исемнәр бирү турындагы мәсьәләләрен карый;

9) директор инициативасы буенча фикер алышуга чыгарыла торган башка мәсьәләләрен карый.

4.27. Гомуми жыелыш Учреждение исеменнән чыгыш ясарга хокуксыз.

4.28. Гомуми жыелышның компетенциясе чикләрендә кабул ителгән һәм гамәлдәге законнарга һәм әлегә Уставка каршы килми торган карарлары Учреждение директорына һәм барлык хезмәткәрләренә тәкъдим ителә.

4.29 Учреждение директоры боерыгы белән расланган Хезмәткәрләренә гомуми жыелышы карарлары үтәлү өчен мәжбүри була.

4.30. Хезмәткәрләренә гомуми жыелышы эшчәнлеген оештыру тәртибе, чытган торып тавыш бирүне үткөрү тәртибе (сораштыру юлы белән) Учреждение локаль норматив акты белән жайга салына.

4.31. Учреждение педагогик советы тәрбия һәм уку тууның бердәм максатчан юнәлешле процессына гомуми житәкчелекне гамәлгә ашыручы коллегиаль идарәнең даими эшләүче органы булып тора.

4.32. Учреждение педагогик советы вакыты юк.

4.33. Учреждение Педагогия советы составына түбәндәгеләр керә: Учреждение директоры (директор вазифаларын башкаручы зат), директор урынбасарлары, Учреждениядә хезмәт килешүе нигезендә эшләүче барлык педагогик хезмәткәрләр, ата-аналар комитеты рәисе, Укучылар советы вәкиле.

4.34. Педагогия советы композициясе:

1) Учреждение белем бирү программаларын кабул итә;

2) агымдагы уку елына уку планын, календарь уку графигын, уку предметларының, курсларның, дисциплиналарның (модульләрен), башка компонентларның эш программаларын, тәрбия эшенә календарь планын, аттестация формаларын кабул итә;

3) уку елына планнар кабул итә;

4) Учреждение үсеше программасын кабул итә;

5) белем бирү процессын оештыруны регламентлаучы локаль норматив актлар кабул итә;

6) агымдагы уку елына башлангыч гомуми, төп гомуми, урта гомуми белем бирү уку-укуту программаларын дәүләт аккредитациясенә ия булган белем бирү программаларын, шулай ук күрсәтелгән белем бирү программаларын гамәлгә ашырганда файдалануга тәкъдим ителгән дәреслекләренә расланган федераль

- исемлеге нигезендә дәреслекләр исемлеген, шулай ук күрсәтелгән белем бирү программаларын гамәлгә ашырганда файдалануга кертелгән уку-уқыту пособиеләрен кабул итә;
- 7) Учреждениенә белем бирү эшчәнлегенә төп юнәлешләрен билгели;
  - 8) Учреждениенә белем бирү программаларын үзләштерүнең планлаштырылган нәтижәләренә ирешүгә мониторинг һәм анализ ясай;
  - 9) ағымдагы контроль, арадаш һәм дәүләт йомгаклау аттестациясә нәтижәләрен мониторинглауны һәм анализлауны гамәлгә ашыра;
  - 10) уқыту һәм тәрбия, мәгариф технологияләре, электрон уқыту ысулларын кертү, куллану һәм камилләштерү турында карар кабул итә;
  - 11) педагогик хезмәткәрләрнең квалификациясен күтәрүгә, аларның белем бирү процессы һәм мәгариф технологияләре методикаларыннан, шул исәптән дистанцион белем бирү технологияләренән файдалану һәм камилләштерү буенча ижади инициативаларын үстерүгә ярдәм итә;
  - 12) арадаш аттестацияне үткөрү рәвешләре һәм тәртибе турында карар кабул итә;
  - 13) белем бирүнең сыйфатын бәяләүнең эчке системасы эшчәнлеген тәэмин итү, үз-үзенә тикшерүне үткөрү формасы, периодлылыгы һәм тәртибе турында карар кабул итә;
  - 14) академик бурычлары булмаган һәм уку планын яисә индивидуаль уқыту планын тулысынча үтәгән укучыларны дәүләт йомгаклау аттестациясенә кертү турында карар кабул итә;
  - 15) арадаш аттестацияне уңышлы үткән укучыларны киләсе сыйныфка күчерү турында карар кабул итә;
  - 16) нигезле сәбәпләр буенча аттестация узмаган яисә академик бурычлары булган шартлы укучыларны киләсе сыйныфка күчерү турында карар кабул итә;
  - 17) ата-аналар (законлы вәкилләр) каралганча, психологик-медик-педагогик комиссия киңәшләре нигезендә кабат уқытуга, жайлаштырылган белем бирү программалары буенча укырга күчерү яисә, аңа белем бирү вакытыннан алда академик бурычын юкка чыгармаган, укучыларның индивидуаль уқыту планы буенча укуга күчү турында карар кабул итә;
  - 18) академик бурычны билгеләнгән срокта бетермәгән башлангыч гомуми, төп гомуми һәм урта гомуми белем бирү программалары буенча укучыларга гаилә белеме формасында белем алуны дәвам итү турында карар кабул итә;
  - 19) төп гомуми белем һәм уртача гомуми белем һәм аларга кушымталар турында аттестатлар бирү турында карар кабул итә;
  - 20) законда һәм әлегә Уставта каралган очракларда укучыны Учреждениедән төшереп калдыру турында карар кабул итә;
  - 21) укучыларны бүләкләү турында карар кабул итә;
  - 22) педагогик вазыйфаларны биләүгә конкурс игълан итү һәм аның шартларын раслау турында карар кабул итә;
  - 23) Учреждениядә гамәлгә ашырыла торган һәм Россия Федерациясә законнары белән тыелмаган укучыларның, ата-аналарның (законлы вәкилләрнең) ижтимагый берләшмәләре эшчәнлегенә Учреждение белән идарә итүне камилләштерү буенча күрсәтелгән берләшмәләрнең дәлилленгән тәкъдимнәрен

карау юлы белән, шулай ук аларның хокукларына һәм законлы мәнфәгатьләренә кагыла торган локаль норматив актлар кабул ителгәндә булышлык күрсәтә.

4.35. Педагогия советы үз составыннан рәисне һәм секретарьне сайлый. Рәис һәм секретарьны сайлау тәртибе һәм аның вәкаләтләре чоры Учреждениенә локаль норматив акты белән билгеләнә.

4.36. Педагогия советы утырышы һәм аның карарлары беркетмәләр белән рәсмиләштерелә. Протоколлар Учреждениядә даими саклана.

4.37. Учреждениенә педагогик советы рәисе тарафыннан кимендә дүрттән бер тапкыр чакырыла. Педагогия советының чираттан тыш утырышлары аның санының өчтән береннән ким булмаган өлеше булган рәис яки инициатив төркем таләбе буенча уздырыла.

4.38. Педагогия советы утырышын (көндөзгә бүлектә - катнашучыларның шәхси катнашында, чираттан торып видеоконференц-элемент системаларын кулланып) үткөрү рәвешендә рәис тарафыннан билгеләнә.

4.39. Педагогия советы карары, аның утырышында составының кимендә өчтән икесе катнашса һәм карар өчен катнашучылар санының яртысынан артыгы тавыш бирсә, хокуклы дип санала.

Тавыш бирү процедурасы Учреждениенә Педагогия советы утырышында билгеләнә. Тавышлар саны тигез булганда, Учреждение Педагогик советы рәисе тавышы хәлиткеч булып тора.

4.40. Педагогия советы Учреждение исеменнән чыгыш ясарга хокуклы түгел.

4.41. Педагогия советының үз компетенциясе чикләрендә кабул ителгән карарлары белем бирү мөнәсәбәтләрендә катнашучыларның барысы тарафыннан да үтәлүе мәжбүри. Педагогия советы карарлары Учреждение директоры боерыклары белән раслана.

4.42. Педагогия советы эшчәнлеген оештыру, утырышлар үткөрү тәртибе Учреждениенә локаль норматив акты белән билгеләнә.

4.43. Укучылар Учреждение белән идарә итүдә укучылар Советы эшчәнлеген аша катнашырга хокуклы.

Укучылар Советы - укучыларның сайланулы вәкиллеке органы:

- Учреждение идарәсенә коллегиаль органнарында укучыларның мәнфәгатьләрен чагылдыра;

- укучыларның законлы хокукларын һәм мәнфәгатьләрен яклый;

- балигъ булмаган укучыларның хокукларына һәм законлы мәнфәгатьләренә кагылышлы локаль норматив актлар кабул итү мәсьәләләре буенча фикер белдерә.

4.44. Укучыларның структурасы, вәкаләтләрен формалаштыру тәртибе, эшчәнлек тәртибе һәм карарлар кабул итү тәртибе, белем алуучыларның Советы вәкаләтләре Учреждениенә локаль норматив актлары белән билгеләнә.

4.45. Учреждение белән идарә итүдә ата-аналарның катнашу формасы Учреждениенә ата-аналар комитеты. Ата-аналар комитеты - сайланулы вәкиллеке коллегиаль орган. Ата-ана комитетының структурасы, вәкаләтләрен формалаштыру тәртибе, эшчәнлек тәртибе һәм карарлар кабул итү, вәкаләтләре Учреждениенә локаль норматив актлары белән билгеләнә.

4.46. Ата-аналар комитеты ата-аналар (законлы вәкилләр) инициативасы белән төзелә һәм аларның икътимагый үзешчәнлеген формасы булып тора. Ата-аналар

комитеты Учреждение укучыларының барысының да яисә ата-аналарының (законлы вәкилләрнең) мәнфәгатьләрен яклай.

4.47. Мәгариф мөнәсәбәтләрендә катнашучылар - укучылар, балигъ булмаган укучыларның ата-аналары (законлы вәкилләре), педагогик хезмәткәрләр һәм аларның вәкилләре, Учреждение. Белем бирү мөнәсәбәтләрендә катнашучыларның хокукый статусы (компетенциясе, вәкаләтләре, хокуклары, бурычлары, җаваплылыгы) гамәлдәге законнар һәм Учреждениенең локаль норматив актлары нигезләмәләре белән җайга салына.

4.48. Учреждение белән идарә итүдә педагогик хезмәткәрләрнең катнашу тәртибе түбәндәгечә билгеләнә: педагогик хезмәткәрләр идарәнең коллегияль органнары утырышларында тавыш бирү хокукына ия, белем бирү программаларын, шул исәптән уку планнарын, календарь уку графикларын, уку предметларының, курсларның, дисциплиналарның (модульләреннән), методик материалларның һәм мәгариф программаларының башка компонентларының эш программаларын эшләүдә катнашу; белем бирү оешмасы эшчәнлегенә кагылышлы мәсьәләләргә, шул исәптән идарә органнары һәм иҗтимагый оешмалар аша, фикер алышуда катнашу; белем бирү процессын үзгәртү һәм яхшырту буенча тәкъдимнәр кертү.

4.49. Әлеге Уставны күп тапкырлар тупас бозган өчен Учреждение Педагогия советы карары буенча, дисциплинар түләтү чарасы буларак, 15 яшькә җиткән укучыны Учреждениедән чыгару рөхсәт ителә. Әлеге Уставны тупас бозу дип белем алучыны бозу таныла, ул йогынты ясый яки реаль рәвештә авыр нәтижеләргә китерергә мөмкин:

- Укучыларның, хезмәткәрләрнең, Учреждениегә килүчеләрнең сәламәтлегенә һәм тормышына зыян китерү;

- Учреждение мөлкәтенә, укучыларның, хезмәткәрләрнең, Учреждениегә килүчеләрнең мөлкәтенә зыян китерү;

- Учреждение эшен дезорганизацияләү.

4.50. Инженер-техник, административ-хужалык, житештерү, укуту-ярдәмче, медицина һәм башка вазыйфалар биләү хокукына квалификация белешмәлекләрендә һәм (яисә) һөнәри стандартларында күрсәтелгән квалификация таләпләренә җавап бирүче затлар ия.

4.51. Хезмәткәрләрнең хокуклары һәм бурычлары (педагогик хезмәткәрләрдән тыш).

Хезмәткәр түбәндәгеләргә хокуклы:

- федераль законнарда билгеләнгән тәртиптә һәм шартларда хезмәт шартнамәсен төзү, үзгәртү һәм өзү;

- аңа хезмәт килешүе белән бәйлә эш бирү;

- хезмәтне саклауның дәүләт норматив таләпләренә һәм күмәк шартнамәдә каралган шартларга туры килә торган эш урыны;

- квалификациясе, кыенлыгы, башкарылган эшнең күләме һәм сыйфаты нигезендә хезмәт хакын тулысынча түләүдә;

- аерым һөнәрләр һәм хезмәткәрләрнең категорияләре өчен кыскартылган эш вакытының нормаль дөвамлылыгын билгеләү, атналык ял көннәре, эшләми торган бәйрәм көннәре, еллык отпусklar өчен түләнгән торган ял көннәре бирү белән тәмин ителә торган ял;

- хезмэт шартлары һәм эш урынында хезмэтне саклау таләпләре турында, хезмэт шартларын махсус бәяләү турында законда каралган хокукларны гамәлгә ашыруны да кертеп, тулы дәрәҗәдә мөһүммат;
  - башка федераль законнарда билгеләнгән тәртиптә эзәрләү һәм өстәмә һөнәри белем бирү;
  - һөнәри берлекләр төзү хокукын да кертеп, үз хезмэт хокукларын, ирекләрен һәм законлы мәнфәгатьләрен яклау өчен аларга керүне дә кертеп, берләштерү;
  - Учрежденияда «Россия Федерациясендә мөһәриф турында» 2012 елның 29 декабрдәгә 273-ФЗ номерлы Федераль законда, әлегә Устав, башка федераль законнарда һәм коллектив шартнамәдә каралган рәвешләрдә катнашу;
  - коллектив сөйләшүләр алып бару һәм коллектив шартнамәләр һәм килешүләр төзү, шулай ук коллектив шартнамәнең, килешүләрнең үтәлеше турындагы мөһүмматка;
  - законнар белән тыелмаган барлык ысуллар белән үзенең хезмэт хокукларын, ирекләрен һәм законлы мәнфәгатьләрен яклау;
  - индивидуаль һәм күмәк хезмэт бәхәсләрен, забастовка хокукын да кертеп, Россия Федерациясенең Хезмэт кодексында, башка федераль законнарда билгеләнгән тәртиптә хәл итү;
  - хезмэт бурычларын үтәүгә бәйлә рәвештә аңа китергән зыянны каплау һәм федераль законнарда билгеләнгән тәртиптә мораль зыянны компенсацияләү;
  - федераль законнарда, муниципаль хокукый актларда каралган очракларда мәҗбүри социаль иминләштерү;
  - Россия Федерациясенең хезмэт законнары нигезендә башка хокуклар.
- Хезмәткәр бурычлы:
- хезмэт килешүе белән аңа йөкләнгән хезмэт бурычларын намус белән үтәргә;
  - эчкә хезмэт тәртибе кагыйдәләрен үтәргә;
  - хезмэт дисциплинасын сакларга;
  - хезмәтнең билгеләнгән нормаларын үтәргә;
  - хезмәтне саклау һәм хезмэт иминлеген тәмин итү таләпләрен үтәргә;
  - эш бирүче һәм башка хезмәткәрләр мөлкәтенә (шул исәптән эш бирүчедә булган өченче зат мөлкәтенә, әгәр эш бирүче әлегә мөлкәтнең сакланышы өчен җаваплы булса) сак карарга;
  - эш бирүчегә йә кешеләрнең гомеренә һәм сәламәтлегенә куркыныч тудыручы вәзгыять барлыкка килү турында турыдан-туры җитәкчегә, эш бирүче мөлкәтенең сакланышы турында (шул исәптән эш бирүчедә булган өченче зат мөлкәте, әгәр эш бирүче әлегә мөлкәтнең сакланышы өчен җаваплы булса) кичекмәстән хәбәр итәргә;
  - һөнәри стандарт таләпләренә туры килергә;
- Учреждениенең локаль норматив актлары нигезендә аттестация узарга;
- Россия Федерациясе законнарында билгеләнгән тәртиптә хезмәтне саклау өлкәсендә белем һәм күнекмәләренә укуту һәм тикшерү;
  - Учреждение Уставын, эчкә хезмэт тәртибе кагыйдәләрен үтәргә;
  - Россия Федерациясенең гамәлдәгә хезмэт законнары нигезендә башка бурычлар.
- Хезмәткәр җаваплы:

- үзенә йөкләнгән бурычларны үтәмәгән яки тиешенчә үтәмәгән өчен, аларның төре һәм чарасы гамәлдәге законнар нигезендә билгеләнә;
- эш биручегә китерелгән зыян өчен.

5. Учреждениенң локаль норматив актлары

5.1. Учреждение белем бирү мөнәсәбәтләрен һәм гамәлгә ашырыла торган башка эшчәнлекне жайга сала торган нормаларны үз компетенциясе чикләрендә Россия Федерациясе законнары нигезендә гамәлгә ашыручы локаль норматив актлар кабул итә.

5.2. Локаль норматив актлар Учреждениенң Педагогик советы, Гомуми жыелыш тарафыннан кабул ителә һәм Учреждение директоры тарафыннан әлегә Уставның 4 бүлегендә билгеләнгән компетенциясе нигезендә раслана.

5.3. Учрежденидә укучыларның һәм хезмәткәрләренң хокукларына кагылышлы локаль норматив актлар, балигъ булмаган укучыларның - ата-аналарның (законлы вәкилләрнең) Советы, шулай ук Учреждение хезмәткәрләренң хезмәт законнарында, һөнәри берлегендә каралган тәртиптә һәм очрақларда кабул ителә.

5.4. Карар кабул итү алдыннан локаль норматив акт проекты текст рәвешендә Учреждениенң рәсми сайтында укучыларны, ата-аналарны (законлы вәкилләрне), Учреждение хезмәткәрләрен таныштыру өчен «Локаль норматив актлар проектлары» махсус бүлегендә урнаштырыла. Укучылар советы, балигъ булмаган укучыларның ата-аналары (законлы вәкилләре) ата-аналар советы - Ата-аналар комитеты, учреждение хезмәткәрләренң һөнәри берлеге локаль норматив акт проектын урнаштырган көннән алып биш эш көненнән дә соңга калмыйча Педагогика советына, проект буенча гомуми жыелыш язма рәвештә дәлилләнгән фикерне жиберә.

5.5. Әгәр тиешле Совет (хезмәткәрләренң һөнәри берлеге) локаль норматив акт проекты белән ризалыгын белдерсә, йә мотивлаштырылган фикер 5.5 пунктында күрсәтелгән көнгә кермәсә. Әлегә Устав срогы, Педагогика советы, Гомуми жыелыш локаль норматив акт кабул итә.

5.6. Тиешле Советның дәлилләнгән фикерендә локаль норматив акт проекты белән ризалык булмаса йә аны камилләштерү буенча тәкъдимнәр булмаса, Педагогика советы, Гомуми жыелыш әлегә фикер белән тулысынча яисә өлешчә килешергә һәм локаль норматив акт проектына үзгәрешләр кертергә йә фикер белән килешмәскә һәм башлангыч редакциядә локаль норматив акт кабул итәргә хокуклы.

5.7. Укучыларның яисә Учреждение хезмәткәрләренң нигезләмәләрен мэгариф турындагы законнарда, хезмәт законнарында билгеләнгән нигезләмәләр белән чагыштырганда начарайга торган локаль норматив актлар нормалары йә билгеләнгән тәртипне бозып кабул ителгән, Учреждение кулланылмый һәм юкка чыгарылырга тиеш.

6. Мәнфәгатьләр конфликтын булдырмау һәм жайга салу

6.1. Мәнфәгатьләр конфликты дигәндә, Учреждение хезмәткәренң шәхси

кызыксынучанлыгы анын хезмэт бурычларын тиешенчә үтәвенә йогынты ясарга мөмкин һәм шул ук вакытта Учреждение хезмәткәренә шәхси кызыксынуы арасында каршылыктар туа яки килеп чыгарга мөмкин, ул анын хезмәткәре булып тора, Учреждение мөлкәтенә һәм (яисә) эшлекле абруена зыян китерергә сәләтле.

6.2. Хезмәттәге бурычларын тиешенчә үтәүгә йогынты ясый яисә йогынты ясый ала торган Учреждение хезмәткәренә шәхси кызыксынуы дигәндә Учреждение эшчесенә хезмәт бурычларын акча, кыйммәтләр, башка милек, шул исәптән мөлкәти хокуктар, яисә милек характерындагы хезмәтләрне үзгәчә өчен яки өченчә затлар өчен алу мөмкинлеге аңлашыла.

6.3. Учреждение директоры Учредительгә вазыйфаи бурычларын үтәгәндә мәнфәгатьләр конфликтна китерә торган яисә китерергә мөмкин шәхси кызыксынуы барлыкка килү турында хәбәр итәргә тиеш.

6.4. Учреждение хезмәткәре Учреждение директорына вазыйфаи бурычларын үтәгәндә мәнфәгатьләр конфликтна китерә торган яисә китерергә мөмкин шәхси кызыксынуы барлыкка килү турында хәбәр итәргә тиеш.

6.5. Учреждение директорына хәбәр итү тәртибе, хәбәрнамәләрдә булган белешмәләр исемлеге, әлеге белешмәләргә тикшерүне оештыру һәм хәбәрнамәләргә теркәү тәртибе Учреждение директоры тарафыннан билгеләнә.

7. Йомгаклау нигезләмәләре

7.1. Учреждение, мәгариф турындагы кануннарда каралган үзгәчәлекләргә исәпкә алып, граждан законнарында билгеләнгән тәртиптә реорганизацияләнгән яисә бетерелә.

7.2. Әлеге Уставка үзгәрешләр һәм өстәмәләр Учреждение аларны Учредитель тарафыннан гамәлгә куючы һәм Россия Федерациясе законнары билгеләгән тәртиптә раслау юлы белән кертелә.

7.3. Уставка үзгәрешләр аларны Россия Федерациясе законнарында билгеләнгән тәртиптә дәүләт теркәвенә алганнан соң үзгәчә керә.

7.4. Учреждение бетерелгән очракта, кредиторларның таләпләрен канәгатьләндергәннән соң калган оператив идарә хокукындагы Учреждениегә беркетелгән мөлкәт, шулай ук федераль законнар нигезендә анын йөкләмәләре буенча түләтү алына алмаган мөлкәт, тиешле мөлкәт милекчесенә ликвидация комиссиясе тарафыннан тапшырыла һәм мәгарифне үстерү максатларына жиберелә.

7.5. Әлеге Устав билгеләнгән тәртиптә дәүләт теркәве үткән вакыттан үзгәчә керә.